

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie codziennie z rana o godzinie dziesiątej, wyjąwszy Niedziele i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera sprzedają się oddzielnie w cenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

ROZKAZ DZIENNY

do Wojska Polskiego

w Kwaterze Głównej dnia 25. Października 1818.
w Warszawie.

Za Najwyższym Rozkazem.

Postępują na wyższe stopnie.

W Korpusie Artyllerii i Inżynierów:

Z kompanji 1szej pozycyjnej pieszej, Podporucznik Ferdynand Bennezet, na Porucznika, z przeznaczeniem do kompanji 2giej pozycyjnej pieszej. — Z tejże kompanji, Podoflicier Kajetan Wieniawski na Podporucznika, z przeznaczeniem do kompanji 1szej pozycyjnej pieszej.

Wraca do służby i umieszczony zostaje.

W piechocie: W pułku 1szym liniowym, ogłoszony do dymissji Rozkazem dziennym z dnia 9 Grudnia 1815 z pułku 6go Linjowego, Kapitan Mateusz Wągorzki.

Z Rozkazu i w niebytności Naczelnego

Wodza (podpisano)

Jenerał piechoty ZAJĄCZEK.

Zgodno z oryginałem:

Jenerał, Szef Sztabu Głównego
Tóliński

ROZKAZ DZIENNY

do Wojska Polskiego.

w Kwaterze Głównej dnia 28 Października 1818.
w Warszawie.

Za Najwyższym Rozkazem.

Stosownie do decyzji Najjaśniejszego Cesarza Jmci i Króla

Postępują na wyższe stopnie.

Na Jenerałów Brygady: Użyty w Kommissji Rządowej Wojny, Pułkownik Nowicki, z zostawieniem go przy teraźniejszych obowiązkach; Dowódca pułku 8go piechoty linjowej, Pułkownik Blumer, z przeznaczeniem na Dowódcę Brygady 2giej, Dywizji 2giej piechoty; Dowódca pułku 3go strzelców pieszych, Pułkownik Gielgud, z przeznaczeniem na Dowódcę Brygady 1ej Dywizji 1ej piechoty; Dowódca pułku 2go strzelców konnych, Pułkownik Suchorzewski, z przeznaczeniem na Dowódcę Brygady 1szej Dywizji Ułanów.

Na Podpułkownika: W pułku strzelców konnych gwardji, Kapitan Ossoliński.

Przeznaczeni zostają.

W piechocie: Na Dowódcę Dywizji 1szej piechoty: Kommenderujący témczasem

wo tąż Dywizją, Jenerał Brygady Stanisław Potocki.

Na Dowódcę pułku 8go liniowego: Oddzielony do kommanderowania 2gim bataljonem tegoż pułku Rozkazem dziennym z dnia 16 Lutego 1816 r., Podpułkownik Skrzynecki, z pułku grenadierów gwardji.

W jeździe: Na Dowódcę Pułku 2go strzelców konnych: Z pułku strzelców konnych gwardji, Podpułkownik Skarżyński.

Umieszczony zostaje.

W piechocie: W pułku 3cim liniowym: Z woyska Pruskiego, Porucznik Thieme, w tymże stopniu.

Otrzymują żądane Dymissje dla słabości zdrowia.

Dowódcą Dywizji 1szej piechoty Jenerał Dywizji Chłopicki, z pozwoleniem noszenia mundur.

Dla interesów familijnych.

Dowódcą Brygady 2giej, Dywizji 2ej piechoty, Jenerał Brygady Niesiołowski, z pozwoleniem noszenia mundur.

Z Rozkazu i w niebytności Naczelnego Wodza (podpisano)

Jenerał Piechoty ZAJĄCZEK.

Zgodno z Oryginałem:

Jenerał, Szef Sztabu Głównego
T o l i Ń s k i.

BIBLIOGRAFIA FRANCUSKA (dokończenie)

Zbiór pism urzędowych i tyczących się więźnia na wyspie St. Heleny, z uwagami nad mową przez Lorda Bathurst w izbie Parów mianą 18 Marca; które to uwagi opieczętowane, posłane były Panu Hudson Lowe z adresem do Lorda Liverpool d. 7. Października 1817 i podpisane przez znakomitego więźnia jak następuje:

„Potwierdzam te uwagi; pragnę aby zostały oddane pod rozagę Monarchy i narodu Angielskiego.”

(podpisano) Napoleon.

Dzieło to przełożone słownie z Angielskiego, wyszło w Bruxelli w Czerwcu r.

b. Niecierpliwie oczekiwane na stałym lądzie zajęło wszystkich uwagę. Człowiek najobojętniejszy z zimną krwią czytać go nie może. Uwagi nad głosem Lorda Bathurst zajmują jego połowę. Lord ten jak wiadomo odpowiadając na szlachetną mowę Lorda Holland mianą w Parlamencie w Marcu r. b. mniemał, że potrafi usprawiedliwić srogie obchodzenie się Rządu Angielskiego z więźniem na wyspie St. Heleny. Między innemi odezwał się i z tém sofizmatem, że Lord Holland nie może z należytą bezstronnością rostrząsać Ograniczeń wolności tego więźnia, które Bill Parlamentu zawyrokował, ponieważ podług niego, wszelkie jakie bądź ograniczenia, były nie-ludzkie i niedające się usprawiedliwić.” Bill ten — odpowiada się Lordowi Bathurst, nie jest ani prawem ani wyrokiem sądowym; jest to postępek przypominający proskrypcje Marjusza i Sylli, równie potrzebny, równie sprawiedliwy, lecz sroższy. Sylla i Marjusz piastując Konsulat i Dyktaturę mieli niezaprzeczoną władzę nad Rzymianami, ale Król i naród Angielski, nie mieli i niemają jej nad Napoleonem. Lecz cóż działają? Oto 15 milionów ludzi uciska jednego człowieka w czasie pokoju, za to że w czasie wojny był na czele wojsk z niemi walczących. Sylla i Marjusz podpisywali Akta Proskrypcji ostrzem kurzącego się oręża, pośród wrzawy i gwałtów wojennych. Bill jedenastego Kwietnia, podpisany był w czasie pokoju, berłem wielkiego ludu w świątyni Praw. Jakże Członki Parlamentu Angielskiego śmiały oskarżać tych, co się spiknęli na Karola I. i Ludwika XVI. Dwaj ci monarchowie zginęli przynajmniej śmiercią prędką.

Bill ten stanowi. imo. Iż Napoleon będzie uważany, jak jeniec wojenny. 2go, że Rząd Angielski ma prawo oznaczyć ograniczenia, jakie uzna za potrzebne... Zapytano się z jakich powodów udzielono Ministrom prawa czynienia ograniczeń, kiedy prawa narodów powinny być być ich prawidłem! Jeden z nich odpowiedział: „że celu obchodzenia się

liberalniejszego z więzieniem, niż zwykle z jeńcem wojennym. Znający się na rzeczach nie omylili się, przewidzieli tajemne widoki Gabinetu. Cierpieli natem bo honor narodowy równie na tém cierpiał. Wypadki usprawiedliły i usprawiedliwiają coraz bardziej ich domysły. Wielki człowiek umiera na skale, umiera śmiercią powolną, aby się mogła zdawać naturalną!... Srogość nieznana jeszcze narodom!... Bill ten jeszcze jest okrutniejszym, niż gdyby na kształt wyroków Sylli, kazał był upaść głowie tego wielkiego nieprzyjaciela.

Tu następuje rozbiór ograniczeń liberalnych. Te są,

- 1.) Osadzenie na wyspie St. Heleny.
- 2.) Nadanie tytułu Jenerała Bonaparte.
- 3.) Zakaz przechodzenia się po skale bez przytomności Oficera Angielskiego.

4.) Nakaz na przód, nie pisania listów tylko otwartych, które miały być oddawane Kommandantowi Wyspy: powtórę, nieodbierania tylko listów otwartych, któreby przeszły przez ręce Ministra.

„Gdyby zabezpieczenie się osoby. było celem przytrzymania -- mówi Autor -- znalazłoby dość domów w Anglii; ale widokom Ministrów potrzeba było śmiertelnych skwarów Tropiku.

Drugie ograniczenie nie ma również na celu bezpieczeństwa. ... Jeńcy wojenni zatrzymują i w niewoli tytuły jakie u swoich nosili.

Wiedzano dobrze stanowiąc trzecie ograniczenie, że mu się Cesarz nie podda; rachowano więc na to, że nie będzie wychodził z niezdrowego pomieszkania.

Czwarte ograniczenie pozbawia wszelkiej pociechy moralnej; jest tém dla duszy, czém klima dla ciała. Tak więc dwoma drogami dążą do jednej mety.

Nie dość natem: Oficer kommandujący na wyspie St. Heleny, powinien by być tylko wykonawcą tych ograniczeń. Bynajmniej; sam swoją władzą, stanowi, znosi, zmienia co mu się podoba. Nie naznaczono żadnych granic namietnościom, kapry-

sowi, szaleństwu jednego człowieka. Nie masz żadnego zabezpieczenia się przeciw niemu, nie masz żadnej Magistratury, żadnego prawa, żadnej opinii publicznej na téj Skale. W jakimkolwiek położeniu ludzie żyjący zostawać mogą; mieć muszą zawsze choć najwątплиwszą nadzieję odzyskania wolności swojej. Jeżeli szukacie miejsca w którémby można zamknąć człowieka, i odjąć mu wszelką nadzieję, wszelką na zawsze; takie miejsce jest tylko jedno..... jest grób.”

Pisma urzędowe przyłączone do tych uwag, z których niektóre tylko myśli wyjęliśmy, są w wielkiej liczbie a między innemi list Napoleona do Hrabiego Las Casas, trzy listy Jenerała Hrabiego Montholon, nota Hrabiego Bertrand do Admirała Cockburn, i wiele zajmujący list tegoż Hrabiego do P. Lowe.

(Cały ten Artykuł wyjęty jest z pisma periodycznego pod tytułem: *Le vrai libéral*.)

O Składce na Osadników Pola Przytulku (Artykuł z *Le Vrai Libéral*.)

Minerwa francuzka której wydawcy odpowiedziałni równie zaszczycają się pięknymi czyny, jak pięknymi pismami, ogłosiła szczęśliwe skutki odezwy, którą wydała do Rodaków w celu zaratowania zakładających osadę w prowincji Texas. Nie był bezskutecznym popęd jaki do tego dał P. Felix Desportes; wiemy bowiem, że już wiele osób odpowiedziało oczekiwaniom wydawców Minerwy. We wszystkich krajach, gdzie się znajdują francuzi, gdzie się znajdują przyjaciele wolności, osobliwie ci, którzy dla niej ucierpieli, będą mogli przyłożyć się do założenia téj Osady, prawdziwego przytulku Wolności, téj Osady, która w Europie może osłabić potęgę despotyzmu, ułatwiając uciśnionym sposoby uwolnienia się od niej. Ale Minerwa idąc za tak szlachetnym popędem, nie śmiała ogłosić powinszowań, jakie z tego powodu odbierały talenta jej wydawców i ich gorliwość patriotyczna. Cie-

sząc się z dobra jakie zrządziła, myślała iż zaćmi jego blask, gdyby się sama z niego helpiła. Udzielono nam list który odebrała od Pana Desportes, i o którym zapewne dla tego zamilczała, iż zawierał jej pochwały. Nie wahamy się umieścić go, już dla tego że składa hold najwymowniejszym i najoświeceńszym Obrońcom myśli liberalnych, już dla tego, że maluje chlubne uczucia wygnańca dumnego z nieszczęść swoich i zawsze gotowego nieść pomoc tym, którzy te nieszczęścia dzielą.

Do Wydawców Minerwy.

Żaden Francuz nie czytał bez żywego rozrzedzenia, i bez wzruszenia dumy narodowej tej odezwy, którą wydali nasi rodacy złączeni nieszczęściem na polu przytułku. Jakież to prawo mają do naszego poważenia, do naszego żalu ci Francuzi, których odwagę nieszczęście podnosi. Nie chcą się żalić na okrutne igrzyska fortuny, której niestałość przez dwadzieścia pięć lat, mężstwem i sławnymi dziełami zatrzymać umieli. Nieulękli, stali, zawsze są tym czym byli. Za przeznaczeniem zadziwiającem idą na drugą część świata; będą użyźniali pustynie tym samym orężem, którego na obronę i chwałę ojczyzny już poświęcić nie mogą. Tak w bohatyrskich czasach, uciekając ze zburzonego miasta w którym się zrodzili, nieśli sławni wojownicy na nieznane brzegi, bogów domowych, cnoty i wspomnienia swoje. Bardzobym się mylił, gdybym nie był przekonany, iż życzenia każdego z naszych rodaków czy on jest w szczęściu czy w nieszczęściu, towarzyszą nieśmiertelnemu zamiarowi tych śmiałych. Takie życzenia nie mogą być daremne. Przeczujemy jak okrutna potrzeba, jak smutny może niedostatek dręczy Osadników. Nie mogliśmy mu zapobiec, ale możemy pomóc. Nie mamyż w naszym patryjocie Panu Davillier, bankiera którym się zaszczyca handel francuski, korréspondenta do wszystkich części ziemi! Znany i szanowany od najslawniejszych bankierów dwóch światów, będzie mógł łatwo przesłać do prowincji Texas, wpośród hord dzikoludów ofiary naszej, naszym nieszczęśliwym braciom.

Mości Panowie! Wy których talenta tak wślawiły francuską Minerwę, użycie tego dzieła, do najszlachetniejszego zamiaru. Niech subskrypcja otwarta przez was, obwieści wszystkim naszym rodakom (bo wszyscy wasze pisma czytają) iż siedem tysięcy rycerzy dawniej będących nadzieją i podporą, a zawsze chwałą Francji; przeżywszy mimowolnie klęski nasze, przeniosłszy się na granice świata, może pierwszych potrzeb pozabawieni, więcej od nas oczekują, niż zimnego uwielbienia.

Zapisuję się pierwszy na tę sławną listę, na której zbierać raczycie podpisy, i przysyłam wam wexel na 300 franków wypłatny przy pokazaniu. Wasza Minerwa stała się już składem poświęconym myślom liberalnym, przywiązaniu do ojczyzny i niepodległości; niech się jeszcze stanie pomnikiem cnoty narodowej.

Zostaję z najwyższem poważeniem Waszym etc.

Felix Desportes.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
	ciepła	zimna	cale	linje	10 części			łokcie	cale
3 Listopada	6		27	9	7	Południowo Zachodni	Pochmurno		19

Wydawcy odpowiedzialni:

Arabia Kiciński i Morawski